

استفتاءات

جلد دوم

حضرت آیت ا... العظمی محمد علی کرامی

شناسنامه

نام کتاب : استفتانات جلد دوم

مولف : حضرت آیت الله العظمی گرامی قمی

ناشر : دفتر حضرت آیت الله العظمی گرامی

نوبت چاپ : اول

چاپخانه : اعتماد

تیراژ : ۲۰۰۰ جلد

تاریخ چاپ : تابستان ۱۳۸۶

قیمت : ۲۰۰۰ تومان

شماره شابک : ۹۶۴ - ۹۶۹۲ - ۲ - ۹

آدرس سایت و ایمیل دفتر : <http://gerami.org>

info@gerami.org

تلفن های دفتر : ۷۴۷۷ - ۷۷۴۳۳۹۹

نمابر : ۷۷۴۰۹۱۳

مختصری از زندگینامه

حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ محمد علی گرامی قمی «زیدعزه»

حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ محمد علی گرامی قمی در ماه رجب ۱۳۵۷ هـ.ق مصادف با مهرماه ۱۳۱۷ هـ.ش در شهر مقدس قم در یک خانواده متدین دیده به جهان گشود و پس از گرفتن مدرک ششم ابتدایی و خواندن مقداری از دروس متوسطه وارد حوزه علمیه قم گردید و به سرعت به مدارج علمی دست یافتند. ایشان پس از خواندن مقدمات و سطوح متوسطه و عالیّه در سن ۱۸ سالگی در درس خارج فقه مرحوم آیت الله العظمی بروجردی رحمته الله و مرحوم امام رحمته الله شرکت نموده و از اساتید دیگری همچون آیات عظام اراکی، گلپایگانی، حائری، محقق داماد و میرزا هاشم آملی رضوان الله علیهم اجمعین استفاده نمودند و در فلسفه و تفسیر نیز از محضر علامه طباطبائی رحمته الله (ره) کسب فیض نمودند.

معظم له از ابتدا شروع مبارزات دوران ستم شاهی در جریان مبارزات قرار داشته و فعالیت های گسترده ای در جریان انجمن های ایالتی و ولایتی سال ۴۱ و سپس در دوره دوم و سوم مبارزات (رفراندم و کاپیتولاسیون) داشته اند که بارها مورد اذیت و آزار ساواک قرار گرفتند که از جمله باید به

تبعید سال ۴۴ و زندان سال ۵۱ و سپس زندان حدود چهار ساله ۵۲ تا آخر ۵۵ و آنگاه تبعید سال ۵۶ تا نزدیک پیروزی انقلاب اشاره نمود.

معظم له از همان اوایل تحصیل در حوزه مقدسه به تدریس نیز اشتغال داشته، بیشتر رشته‌های تحصیلی حوزه چون ادبیات و منطق و فلسفه و فقه و اصول را تدریس نمودند و اینک از علماء و مدرسین جامع حوزه قم می‌باشند. ایشان در عین حال دارای تألیفات فراوان در موضوعات مختلف می‌باشند که حدود ۳۰ جلد آن منتشر شده است. از جمله این تألیفات تعلیقه استدلالی بر عروۃ الوثقی در چهار جلد، و رساله توضیح المسائل، و مناسک حج و عمره، و... می‌باشد.

از دیگر تألیفات منتشر شده ایشان: ۴ جلد در منطق، ۲ جلد در فلسفه، ۲ جلد در اقتصاد، ۲ جلد در متد تفسیر قرآن، یک جلد در اخلاق و عرفان، یک جلد در مسئله بردگی از نظر فقهی، یک جلد در سیستم سیاسی اسلام، امامت و رهبری، مرزهای عقیدتی، درباره حدیث لولا فاطمه علیها السلام و آثاری دیگر.

مرحوم امام خمینی در چهل و اندی سال پیش (شعبان ۱۳۸۱) درباره ایشان نوشته‌اند:

«مدتها عمر شریف را صرف تحصیل علوم شرعیه نموده‌اند و بحمدالله به کمالات علمیه و عملیه نائل شده‌اند و به صلاح و سداد و وثاقت موصوف می‌باشند.»

و در نامه دیگری نوشته‌اند:

«..... علاقه من به امثال جناب عالی همواره محفوظ است»^(۱).

همین توجه و ابراز محبت در اجازات و نامه‌های بزرگان دیگر چون مرحوم آیت‌الله العظمی میلانی و گلپایگانی و اراکی و... مشهود می‌باشد. یکی از بزرگان مراجع سال‌ها پیش درباره ایشان می‌نویسند:

«... از علماء اعلام و مدرسین والا مقام حوزه علمیه قم می‌باشند و سوابق علمی و انقلابی ایشان بر اهل حوزه پوشیده نیست و سال‌هاست در حوزه علمیه از دروس عالیّه و تألیفات ایشان استفاده می‌شود و قد بلغ والحمد لله بجلّه و جودة ذهنه الوقاد و حسن سلیقه مرتبة الاجتهاد والاستنباط فی المسائل الفقهية و الاصولية و الفلسفية...».

یکی دیگر از مراجع رحمته الله نوشته‌اند:

«... عمر شریف خود را در تحصیل علوم دینیّه و تکمیل معارف الهیّه و اشتغال به تدریس طلاب و محصلین صرف نموده و بحمدالله در تنقیح مسائل شرعیّه و مبانی نظریّه صاحب نظر و متخلق به اخلاق و فضائل حسنه می‌باشند...»

و دیگری نوشته است:

بعد السلام والتحية لا يخفى ان سماحة العالم المحترم آیت‌الله الحاج الشيخ محمد علی الگرمی دامت برکاته من المجتهدین البارعین المتضلعین فی اصول الفقه و الفلسفة فینبغی ان یفتنم وجوده و یتفاد من دروسه و محاضراته العلمیة فی الحوزة العلمیة حفظه الله

تعالی و کثر امثاله والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته.

و اینک به تدریس فقه و اصول، و اقامه جماعت در دفتر معظم له و پاسخ
به مسائل به استفتائات و مراجعات اشتغال دارند.
نماینده‌های دفتر معظم له در تهران و اراک و مشهد و... موفق به
خدمات می‌باشند.

www.ketab.ir

بسمه تعالی

پس از نشر جلد اول استفتانات که حاوی پاسخ‌های حضرت آیت ... العظمی گرامی به سؤالات مقلدین و محققین بود، اینک جلد دوم این مجموعه خدمت برادران و خواهران ایمانی تقدیم می‌گردد. همانطور که رویه پاسخ استفتانات می‌باشد پاسخ‌ها معمولاً کوتاه و مختصر است و در حد بیان نظریه فقهی، لیکن در دو مسئله به تفصیل پاسخ داده شده است که سؤال هم خیلی مفصل بوده است، یکی در مورد محرمیت مادرزن که مدتی است بصورت مشکلی مطرح می‌شود و یکی از فضلا حوزه علمیه شیراز، نوشته مفصلی در این قسمت برای دفتر فرستادند و نظرات حضرت آیت ... را جویا شدند. و یکی هم سؤال مفصلی از یکی از حقوق دانان دانشمند روز (آقای دکتر نعمت احمدی) در مورد برخی مسائل مربوط به قصاص. در مسئله قصر نماز نیز تا حدودی سؤال و جواب مفصل شد لیکن نه به آن اندازه. بهر حال امید است مورد استفاده باشد. و مورد عنایت حضرت ولی عصر ارواحنا فداه که «حکم آنکه تو فرمائی».

لازم به تذکر است، همانطور که در جلد اول استفتانات ذکر کردیم متن سؤال‌ها و امضاء سؤال‌کنندگان در بخش مربوطه دفتر بایگانی و محفوظ است، لیکن در چاپ جهت اختصار حذف شده است.

قم - دفتر حضرت آیت ... گرامی

تابستان ۱۳۸۵

فهرست

مختصری از زندگینامه.....	۳
مقدمه	۷
بلوغ	۸
تقلید	۱۱
طهارت	۱۴
نماز	۱۷
نماز	۱۷
نماز جماعت	۲۲
قصر صلاة	۲۳
بوسیدن مهر	۳۹
تعقیبات نماز	۳۹
چادر نماز	۴۰
احکام مسافر	۴۰

۴۱	 نماز آیات
۴۴	 روزه
۴۴	 رویت هلال
۴۷	 روزه
۵۱	 خمس و زکات
۵۶	 عقاید
۶۱	 ادعیه و اهل بیت
۶۱	 ادعیه
۶۲	 اهل بیت
۶۸	 احادیث
۷۰	 اطعمه و اشربه
۷۳	 مکاسب محرمه
۷۳	 سحر و جادو
۷۷	 لهو و لعب
۷۷	 فیلم سازی، مجسمه سازی و نقاشی
۸۵	 استماع موسیقی و فیلم مبتذل
۸۷	 غنا و غمار
۹۳	 احکام گذاردن ریش
۹۵	 غیبت و تهمت
۹۷	 نکاح
۹۷	 نکاح

۱۱۴	تدلیس
۱۱۷	مذاکره با نامحرم
۱۱۹	ازدواج سادات با غیر سادات
۱۲۰	فرزندخواندگی
۱۲۱	آمیزش با زن
۱۲۵	بیماری‌های جنینی و مسائل ژنتیک
۱۳۳	طلاق
۱۳۹	طلاق غیابی
۱۴۳	حج
۱۵۲	هبه
۱۵۴	معاملات
۱۵۴	معاملات
۱۶۴	معاملات هرمی و نت‌ورکی
۱۸۲	معامله با وکالت
۱۸۷	عملیات بانکداری
۱۹۷	غصب
۲۰۴	حدود و تعزیرات
۲۰۴	توهین و فحش
۲۰۵	لعن مخالفین
۲۰۶	قضا
۲۳۶	دعوی سر ملک و زمین

۲۳۹	تصادفات
۲۴۷	دعوی و منازعه
۲۶۳	ولایت
۲۶۵	میت، و ارث
۲۶۵	میت
۲۶۵	وصیت
۲۶۸	ارث
۲۷۵	وقف
۲۸۱	عربی
۲۹۲	متفرقات
۲۹۲	استخاره
۲۹۷	مسائل شیعه و سنی
۲۹۷	تشبه به کفار
۲۹۸	امر به معروف
۲۹۸	مصرف دخانیات و مواد مخدر
۳۰۲	دفینه
۳۰۴	پیام و بیانیه
۳۰۵	کودک آزاری
۳۱۱	شهادت برای دفاع از سرزمین و خانه
۳۱۴	متفرقات